

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie (na herstel) aan de opleiding wo-master Afrika Studies van de Universiteit Leiden

	Gegevens	
datum	Naam instelling	: Universiteit Leiden
31 mei 2016	Naam opleiding	: wo-master Afrika Studies (60 EC) (internationale naam: African Studies)
onderwerp	Graad opleiding	: Master of Arts
Besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie (na herstel)	Locatie opleiding	: Leiden
wo-master Afrika Studies	Datum goedkeuren eerste panel	: 18 september 2012
Universiteit Leiden	Datum eerste locatiebezoek	: 27, 28 en 29 mei 2013
(004537)	Datum eerste visitatierapport	: 1 april 2014
uw kenmerk	Datum eerste aanvraag	: 1 mei 2014
2016/8737	Datum herstelplan	: 19 augustus 2014
ons kenmerk	Datum herstelbesluit	: 31 oktober 2014
NVAO/20161085/ND	Datum tweede locatiebezoek	: 4 december 2015
bijlagen	Datum tweede visitatierapport	: 9 februari 2016
2	Datum tweede aanvraag (na herstel)	: 23 februari 2016

Instellingstoets kwaliteitszorg : ja, positief besluit van 2 juli 2013

Voorgeschiedenis

Op 1 mei 2014 ontving de NVAO van de Universiteit Leiden een accreditatieaanvraag voor de opleiding wo-master Afrika Studies vergezeld van een adviesrapport waarin standaard 2 (onderwijsleeromgeving) en standaard 3 (toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties) als onvoldoende zijn beoordeeld. Daarmee is ook het eindoordeel onvoldoende. Op basis van een door het panel positief geadviseerd herstelplan nam de NVAO vervolgens op 31 oktober 2014 een besluit tot het verlengen van de accreditatietermijn (zogenoemd herstelbesluit) van de opleiding met een periode van twee jaar, derhalve tot en met 30 oktober 2016.

Op 23 februari 2015 ontving de NVAO een nieuwe accreditatieaanvraag vergezeld van een adviesrapport van een tweede panel waarin standaard 2 als goed en standaard 3 als voldoende zijn beoordeeld. De voorzitter van het oorspronkelijke panel was ook voorzitter van het tweede panel. De opleiding heeft naar het oordeel van dit panel binnen de herstelperiode van twee jaar de nodige verbeteringen doorgevoerd. Het panel is van mening dat de opleiding thans het vereiste niveau heeft bereikt.

- Artikel 5a. 12a. van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Stb. 2010, 293);
- Accreditatiebesluit WHW (Stb. 2011, 536);
- Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in beide visitatierapporten tezamen deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden de kwaliteit van de opleiding (na herstel) voldoende is bevonden.

Advies van het eerste visitatiepanel (eerste beoordeling)

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt standaard 1 als voldoende.

De commissie heeft het Domeinspecifiek Referentiekader Regiostudies bestudeerd en vastgesteld dat dit van internationaal vergelijkbaar niveau is. Zij is van mening dat het kader een breed en daardoor weinig richtinggevend karakter heeft, maar heeft hier begrip voor aangezien het kader is bedoeld voor uiteenlopende opleidingen met een eigen profiel en oriëntatie.

De commissie stelt vast dat de opleiding, in aanvulling op het domeinspecifieke referentiekader, een profiel geformuleerd heeft waarin de nadruk ligt op geschiedenis, literatuur en (in mindere mate) culturele antropologie. De commissie is positief over dit profiel, al moet de opleiding wel meer aan benchmarking doen en kan ze zich duidelijker profileren om de positie ten opzichte van de bacheloropleiding Afrikaanse talen en cultuur en de research masteropleiding African Studies te verduidelijken. Ook een duidelijker omschrijving van de relatie met het African Studies Centre zou een positieve toevoeging zijn.

De commissie concludeert dat het profiel en de ambitie van de opleiding duidelijk vertaald zijn in eindkwalificaties en dat deze aansluiten bij het Domeinspecifiek Referentiekader Regiostudies en de eisen van het vakgebied. De academische oriëntatie komt in voldoende mate tot uitdrukking, en de commissie heeft waardering voor de interdisciplinaire benadering van de opleiding.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt standaard 2 als onvoldoende.

De commissie heeft het curriculum bestudeerd en heeft geconcludeerd dat dit problematisch is omdat de eindkwalificaties niet adequaat naar het curriculum vertaald zijn. Volgens de eindkwalificaties hebben afgestudeerden kennis en inzicht in een breed scala aan disciplines, en kunnen zij de methodologie toepassen in eigen onderzoek. De commissie heeft geconstateerd dat de disciplines geschiedenis en letterkunde voldoende terugkeren in het curriculum, maar dat voor culturele antropologie, ontwikkelingseconomie en sociologie voldoende gespecialiseerd onderwijsmateriaal ontbreekt. De commissie meent dat het curriculum geen volledige opleiding Afrika Studies biedt. Daarnaast heeft de commissie twijfels over de mate waarin academische vaardigheden in het curriculum zijn opgenomen en raadt ze aan om een duidelijke leerlijn hiervoor op te nemen.

Pagina 3 van 7 De relatie tussen de opleiding en de bacheloropleiding Afrikaanse talen en culturen en de research masteropleiding African Studies moet duidelijker worden gedefinieerd. De commissie is positief over de mogelijkheid onderzoek te doen in Afrika en beveelt aan dit als een verplicht onderdeel in te bouwen. Wel is het volgens de commissie nodig de begeleiding van studenten in het buitenland en van buitenlandse studenten in Leiden te formaliseren en te institutionaliseren.

Volgens de commissie zijn de lage studentaantallen een bedreiging voor de toekomst van de opleiding en zij raadt de opleiding dan ook aan na te denken over een concreet stappenplan om de instroom te verhogen. Het is de commissie onduidelijk hoe de opleiding omgaat met studievertraging en wat hier doorgaans de oorzaken van zijn. Dit gebrek aan inzicht in de oorzaken van studievertraging staat ook in verband met de begeleiding van studenten, waar de opleiding volgens de commissie ook geen duidelijkheid over verschaft. Volgens de commissie moet de communicatie tussen docenten onderling en de communicatie met studenten over onderwijsaangelegenheden verbeterd worden.

De commissie is positief over de mogelijkheden van de bibliotheek van het African Study Centre en de korte lijnen tussen studenten en docenten. De docenten beschikken over uitstekende onderzoeksvaardigheden, maar de verwevenheid van onderzoek en onderwijs mag nog sterker aangezet worden.

De commissie waardeert de korte lijnen tussen studenten en docenten, maar beveelt met klem aan de organisatie van de opleidingsspecifieke kwaliteitszorg schriftelijk te organiseren. De opleidingscommissie moet haar taken duidelijker definiëren, een visie op het curriculum formuleren en een proactieve houding aannemen. De commissie raadt de opleidingscommissie aan haar samenkomsten en discussies te institutionaliseren en een oplossing te zoeken voor de moeilijke zoektocht naar studentleden. Tot slot zou zij het evaluatiemoment moeten herzien.

De commissie komt op basis van bovenstaande overwegingen tot de conclusie dat de onderwijsleeromgeving die de masteropleiding Afrika Studies biedt niet aan de eisen voldoet die daaraan gesteld mogen worden.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt standaard 3 als onvoldoende.

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding beschikt over een adequaat toetsbeleid, maar dat administratieve documentatie van de beoordelingen verbeterd dient te worden. Hoewel de relatie tussen faculteit en examencommissie een tijd niet duidelijk leek, heeft de commissie er vertrouwen in dat met het aanstellen van een ambtelijk secretaris het functioneren van de examencommissie zal verbeteren.

De commissie heeft met instemming kennis genomen van de training in schrijfvaardigheid, maar beveelt met klem aan de scriptieprocedure (inclusief het onderzoeksverblijf in Afrika) en de begeleiding hiervan te verhelderen en schriftelijk vast te leggen.

Hoewel het proces van beoordeling nog niet duidelijk is vastgesteld, niet consequent wordt uitgevoerd, en beoordelingscriteria duidelijker vastgelegd moeten worden, kan de commissie wel instemmen met de becijfering van de scripties.

Pagina 4 van 7 De commissie heeft vastgesteld dat in de scripties vaak maar één (geesteswetenschappelijke) discipline aan de orde komt, terwijl de eindkwalificaties kennis en inzicht in meerdere (ook sociaalwetenschappelijke) disciplines omvatten. De opleiding kan dus niet garanderen dat alle eindkwalificaties worden behaald.

De opleiding moet de studenten, bijvoorbeeld door middel van betere stageplaatsen en geformaliseerde stagebegeleiding, beter voorbereiden op een vervolg buiten de academische wereld.

Algemeen eindoordeel

De commissie komt op basis van het bestudeerde materiaal en de tijdens het bezoek gevoerde gesprekken tot de conclusie dat de masteropleiding Afrika Studies op twee van de drie standaarden, waaronder de standaard die betrekking heeft op het gerealiseerde eindniveau, niet aan de eisen voldoet. Zij beoordeelt de opleiding daarom als onvoldoende.

Advies van het tweede visitatiepanel (beoordeling gerealiseerd herstel)

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het tweede visitatiepanel (hierna: the panel).

The panel assesses Standard 2 (Teaching and learning environment) as 'good'. The panel judges that all measures named in the improvement plan have been implemented very thoroughly. The curriculum has been adapted to enhance interdisciplinarity, an academic skills track has been introduced in the shape of a thesis seminar, and a mandatory internship in Africa has been implemented. In the process, collaboration with the African Studies Centre (ASC) has been enhanced and formalised.

As a result, the programme now balances social sciences and humanities as well as a professional and an academic orientation. The panel is impressed and feels that this combination makes the programme both unique and exemplary. The panel finds that preparation of the students for the job market has been well taken care of, through the internship in Africa, the regular inclusion of alumni and professionals as guest lecturers and the network and community of management and teaching staff (now including ASC staff members).

The panel is also positive about the changes in formal structures and is enthusiastic about the proactive and professional Teaching Committee replacing the old Teaching Committee. The panel concludes that study guidance and tutoring have been properly formalised and function well, particularly due to the new thesis seminar. It judges the new marketing plan to be promising and concludes that communication between students, staff and management is now much better than before.

The panel assesses Standard 3 (Assessment and achieved learning outcomes) as 'satisfactory'. The panel judges that assessment of thesis and internship has been regulated extensively in guidelines, and the Board of Examiners assures the quality of assessment through regular checks. The panel is positive about the theses produced even when the improvement plan had not yet been fully implemented: the theses and their assessments show a satisfactory level. Moreover, the theses contain methods and approaches from various disciplines, both humanities and social sciences. Consequently, the achieved learning outcomes match the intended learning outcomes. The panel is confident that theses written henceforth will show similar and even greater improvements.

Pagina 5 van 7 The panel applauds the programme for the ambitious way in which it has implemented changes and is impressed with the efforts which were made and which are still being made. The programme has acted on the recommendations formulated by the previous assessment panel and demonstrated the ambition to permanently improve its quality. The panel is fully confident that the programme will show even greater improvement in the near future. The panel assesses the master's programme African Studies as 'satisfactory'.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit Leiden te Leiden in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 25 april 2016 naar voren te brengen. Bij e-mail van 19 mei 2016 heeft het college van bestuur van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Dit heeft geleid tot een enkele tekstuele aanpassing.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen (na herstel) aan de wo-master Afrika Studies (60 EC; variant: voltijd; locatie: Leiden) van de Universiteit Leiden te Leiden. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 31 oktober 2014 en is van kracht tot en met 30 oktober 2020.

Den Haag, 31 mei 2016

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Uit besluit van 31 oktober 2014

Standaard		Beoordeling door het eerste panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	onvoldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	onvoldoende
Eindoordeel		onvoldoende

Beoordeling na herstel

Standaard		Beoordeling door het tweede panel
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	goed
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	voldoende
Eindoordeel		voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Eerste panel

De beoordeling van de opleidingen Regiostudies van de Universiteit Leiden valt binnen de clusterbeoordeling Regiostudies, waarvoor in 2012 en 2013 in totaal 39 opleidingen zijn beoordeeld. De commissie voor de clusterbeoordeling Regiostudies is samengesteld uit de volgende twaalf commissieleden:

- Prof. dr. A. Wouters (*voorzitter*), emeritus hoogleraar Griekse Taal- en Letterkunde, Katholieke Universiteit Leuven;
- Prof. dr. K. Pollmann, professor of Classics, University of Kent (Canterbury), Adjunct Professor at Aarhus University (Denmark), and Professor Extraordinary at Stellenbosch University;
- Prof. dr. G. Buelens, professor of English, Universiteit Gent;
- Prof. dr. D. Kruijt, professor Emeritus of Development Studies, Universiteit Utrecht;
- Prof. dr. E. Hollender, professor of Jewish Studies at the Goethe-University Frankfurt/Main, Germany;
- Prof. dr. J. Gvozdanovic, professor Slavic Linguistics aan Heidelberg University;
- Prof. dr. J. Nawas, professor Arabic and Islamic Studies aan de Katholieke Universiteit Leuven;
- Prof. dr. G. De Boel, hoogleraar Griekse en Vergelijkende Taalkunde en Nieuwgrieks, Universiteit Gent;
- Prof. dr. N. Worden, professor of History and Head of Department of Historical Studies, University of Cape Town;
- Prof. dr. Behr, professor and Chair Traditional China, East Asia Seminar, Faculty of Philosophy, Universität Zürich;
- D. Meijer, bachelorstudent American Studies, Rijksuniversiteit Groningen;
- T. Lysen, student Researchmaster Classics, Universiteit van Amsterdam.

De commissie die de Leidse opleidingen beoordeelde, bestond uit drie subcommissies. Voor de beoordeling van deze opleiding is ook een beroep gedaan op een referent:

- prof. dr. K. Bostoën, hoogleraar Afrikaanse talen en culturen, Universiteit Gent.

Het herstelplan van 24 juni 2014 is beoordeeld door twee commissieleden:

- Prof. dr. A. Wouters (*voorzitter*), emeritus hoogleraar Griekse Taal- en Letterkunde, Katholieke Universiteit Leuven;
- Prof. dr. N. Worden, professor of History and Head of Department of Historical Studies, University of Cape Town.

Drs. M.M. Frederik, medewerker van QANU, was coördinator van de clustervisitatie Regiostudies. Projectleider M. Amsing MSc was aanwezig tijdens het bezoek aan de Universiteit Leiden. Secretarissen A. Wieldraaijer MA, drs. D. de Lange en dr. J. Corporaal hebben een bijdrage geleverd aan de rapportage voor de Universiteit Leiden.

Tweede panel

- Prof. Alfons Wouters (chair), Professor emeritus of Greek Language and Literature at KU Leuven (Belgium);
- Prof. Giorgio Banti, Professor of Linguistics and Vice Dean of Oriental University Naples (Italy);
- Magalie Kisukurume BA, master's student in African Studies at Ghent University (Belgium).

Het tweede panel is ondersteund door secretaris dr. Fiona Schouten onder de verantwoordelijkheid van dr. Barbara van Balen, secretaris (gecertificeerd).